

IDŐRENDI TÁBLÁZAT

1662. jan. 22. Kemény János fejedelem elesik a török ellen vívott nagyszöllősi csatában. Apaffi Mihály uralma megszilárdul.
1663. okt. Apaffi Mihály tisztelgő látogatást tesz az Érsekújvárt ostromló török fővezér táborában; nov. 16. a fővezér az erdélyi követet, Haller Gábort lefejezteti. Teleki Mihály Erdélybe jön.
1667. Zólyomi Miklós a fejedelem üldözése elől a portára menekül és magának kéri az erdélyi trónt.
1670. a magyarországi nemzeti összeesküvésben résztvevő urak Erdélybe menekülnek, Teleki Mihály tanácsúr segítségével Apaffi Mihályt fegyveres beavatkozásra akarják bírni. Az erdélyi urak nem hajlandók a bújdosóknak segítséget adni.
1671. az erdélyi főnemesség ligába tömörül a fejedelmi udvarban elhatalmasodó intrika ellen.
1672. szept. 16. Teleki Mihály a bújdosók élére áll, de szept. 20. vereséget szenved a császáriaktól és visszavonul.
1674. dec. 28. Teleki Mihály cselszövényei következtében a fejedelem Bánffy Dénest kivégezteti.
1676. ápr. 23. a fejedelem elfogatja az összeesküvéssel vádolt Béldi Pált és Bethlen Miklóst.
1677. márc. 31. Béldi és Bethlen ártatlansága kiderül, szabadon bocsátják őket. Máj. 27. francia-erdélyi szövetség a Habsburgok ellen. Béldi fegyveresen akarja kényszeríteni a fejedelmet Teleki elmozdítására, de kudarcot vall.

1678. jan. Béldi Pál Konstantinápolyba menekül, de Apaffi pénzzel megvesztegeti a pasákat és Béldit a török a Hét-torony (Jedikula) börtönbe zárja. Júl.-aug. Teleki Mihály a bújdosók élén Eperjesig hatol.
1678. Béldi Pál fogságában meghal.
1681. őszén Apaffi a bújdosók segítségére a Tiszaig nyomul.
1683. jún. 10. Apaffi a Bécset ostromló török táborba érkezik.
1685. Dunod Antid jezsuita atya Lipót császár megbízásából Erdélybe jön, hogy a fejedelmet a török-ellenes szövetségnek megnyerje. Teleki Mihállyal titkos szerződést köt.
1686. máj. Scherffenberg császári tábornok Erdélybe nyomul Szeben alatt szétveri az erdélyi csapatokat.
1687. Lotharingiai Károly herceg megszállja Erdélyt; okt. 27. a balázsfalvi szerződésben Erdély a császár hűségére tér és német helyőrségeket fogad be.
1688. febr. Caraffa Antal császári tábornok beveszi a hűség- esküt az erdélyiektől. Aug. 8. Bornemissza Anna fejedelem- asszony meghal.
1690. ápr. 15. Apaffi Mihály meghal. Aug. 21. Thököly Imre török segítséggel betör Erdélybe és Zernyestnél Heisler császári tábornokot megveri. Teleki Mihály a csatában elesik. Szept. 25. a keresztyénszigeti országgyűlés Thökölyt fejedelemmé választja, de okt. végén a császári hadak kiszorítják Erdélyből. Nov. Bethlen Miklós diplomát szerez a császártól Erdély önkormányzatának biztosítására.
1691. jan. II. Apaffi Mihály fejedelem, Bánffy György gubernátor, Bethlen Miklós kancellár. Dec. 14. a «Diploma Leopoldinum» végleges megszövegezést nyert.
1696. II. Apaffi Mihályt Bécsbe viszik, ahol lemond a fejedelemségről.
1697. Az oláhok egy része vallási únióra lép a katolikus egyházzal.
1703. Sachs von Harteneck szász gróf (Szász János) kivégeztetése.